

Beskrivning av statistiken

Produkt: Utlandsägda företag 2003, NV1502

Statistikansvarig myndighet

Institutet för tillväxtpolitiska studier, ITPS
Studentplan 3, 831 40 ÖSTERSUND
Telefon 063 16 66 00
Telefax 063 16 66 01
www.itps.se

Förfrågningar:

Namn: Anne-Christine Strandell
telefon 08 456 67 28,
e-post: anne-christine.strandell@itps.se,
Markus Lindvert telefon: 063 16 66 00,
e-post: markus.lindvert@itps.se

Beskrivning av statistiken

Bakgrund och syfte

Institutet för tillväxtpolitiska studier, ITPS, har enligt lagen om officiell statistik (SFS 2001:99) och bilaga till statistikförordning (SFS 2001:100) i uppdrag att framställa och tillgängliggöra statistik över Internationella företag. Statistikområdet Internationella företag omfattar förutom denna publikation; *Utlandsägda företag – ekonomiska uppgifter*, *Svenskägda företag med verksamhet i utlandet*, *Forskning och utveckling i internationella företag samt Strukturstudie av näringslivet i Sverige*. Denna undersökning har gjorts i samarbete med Statistiska centralbyrån, SCB.

Syftet med denna undersökning är att belysa omfattningen och förändringar i det utländska ägandet av företag, filialer och arbetsställen i Sverige.

Statistikrapporter (även äldre rapporter) kan hämtas gratis från ITPS hemsida: www.itps.se.

Detta omfattar statistiken

Objekt och population

Målpopulationen är samtliga utlandsägda företag i Sverige. Statistiken omfattar alla identifierade företag där mer än 50 procent av röstvärdet innehas av en utländsk ägare. År 2003 har en systematisk genomgång gjorts av årsredovisningar för att identifiera företag som kontrolleras av två eller flera ägare.

Undersökningsobjekt är företag, filialer och arbetsställen. Enkäten vänder sig till alla moderbolag, dotterbolag och filialer i Sverige som enligt registret eller annan uppgift är utlandsägda enligt angiven definition. Enkäten kompletteras med variabler och uppgifter om arbetsställen från SCB:s Företagsdatabas, FDB. Undersökningen av utlandsägda företag är frivillig.

I undersökningen avseende 2003 har 2 678 utlandsägda företag tillkommit och 1 102 företag har utgått ur redovisningen. Nettoökningen blev därmed 1 576 företag.

Förändring av antalet utlandsägda företag mellan 2003 och 2002

Utlandsägda företag 2002	8501
Företag som tillkommit i undersökningen 2003	2678
varav:	
Företag som varit vilande och aktiverats under 2003	782
Företag som blev utlandsägda 2003 från att ha varit svenskägda 2002	296
Företag som blev utlandsägda 2003	82
Företag som kom med i registret 2003 men som blev utlandsägda 2002	318
Företag som kom med i registret 2003 men som blev utlandsägda 2001	208
Företag som kom med i registret 2003 men som blev utlandsägda före 2001	116
Företag där uppgift om årtal saknas	773
Filial som varit vilande och aktiverats under 2003	0
Filialer som blev utlandsägda 2003	38
Filialer som kom med i registret 2003 men som blev utlandsägda 2002	7
Filialer som kom med i registret 2003 men som blev utlandsägda 2001	1
Filialer som kom med i registret 2003 men som blev utlandsägda före 2001	10
Filialer där uppgift om årtal saknas	47
Företag som utgått ur redovisningen 2003	-1102
varav:	
Företag som ej längre var verksamma 2003.	-704
Företag som blev svenskägda 2003.	-398
Summa Utlandsägda företag 2003	10077

Anm. I tabellerna är filialerna inkluderade i företagen.

Av de nytillkomna 2 678 företagen var 103 filialer. Från år 2002 uppdateras registret årligen med uppgifter om filialer från Riksskatteverket. Filialer ingår i undersökningen sedan referensåret 1994 och utgjorde 6,2 procent av alla undersökta företag och 1,3 procent av alla anställda i utlandsägda företag 2003.

Av de nytillkomna företagen (filialer ej medräknade) svarade 1 011 företag (39 procent) att de blivit utlandsägda genom förvärv och 397 företag (15 procent) att de blivit utlandsägda genom nyetablering. 1 procent svarade att de hade etablerat sig på annat sätt. För nytillkomna företag var bortfallet på denna fråga 41 procent.

Definition av aktivt företag

ITPS har från 2003 ändrat definitionen av aktiva företag. Tidigare definierades ett företag som aktivt om det är registrerat för moms och/eller är arbetsgivare eller är F-skatteregistrerat i momsbefriad bransch. Förändringen av definitionen innebär att flera företag definieras som aktiva.

Det finns moderbolag för utlandsägda koncerner i Sverige som varken är momsregistrerade eller har några anställda. Där bedrivs den huvudsakliga verksamheten i dotterbolagen. Dessa bolag definieras från 2003 års undersökning också som aktiva.

Förändringen av definitionen gör att det tillkommit 818 företag i årets undersökning, varav 337 moderbolag och 481 dotterbolag. Antalet i anställda i utlandsägda företag påverkas inte genom den förändrade definitionen. Enligt tidigare definition skulle antalet företag ha uppgått till 9 259 år 2003. Antalet filialer påverkas inte.

I denna rapport redovisas endast företag som är aktiva enligt ITPS, det vill säga företag som:

- är registrerade för moms
- och/eller är registrerade som arbetsgivare
- eller är F-skatteregistrerat i momsbefriad bransch
- moderbolag som inte är registrerade för moms eller som arbetsgivare, men har aktiva dotterbolag
- inte är avregistrerade hos PRV på grund av konkurs, likvidation eller fusion

Sekretess

På grund av sekretess redovisas inga värden som grundar sig på färre än tre företag. Dessa markeras med "x". I celler där värdet är noll markeras det med "0" och där uppgift saknas markeras värdet med "..". Markeringarna följer OECD:s rekommendationer.

Redovisningsgrupper

Uppgifterna redovisas i olika gruppindelningar, vilka också korstabuleras. De vanligaste indelningarna är bransch, ägarland, region (län och kommun) samt storleksklass.

Branschindelningen sker från och med årets rapport enligt Svensk Näringsgrensindelning 2002 (SNI02). I de tabeller som även har värden för år 2002 används (SNI92). Jämförbarheten påverkas inte i så hög grad på tvåsiffrig nivå. Skillnaden är störst mellan SNI 92 och SNI 02 i tabeller där bransch redovisas på en mer detaljerad nivå. Denna indelning motsvarar EU:s NACE Rev. 1.1.

Referensperiod

Materialet i denna rapport avser utlandsägda företag år 2003. Materialet baseras på enkätuppgifter om ägarförhållandena 2003-12-31.

Definitioner av utlandsägda företag

För att ett företag skall räknas som utlandsägt måste ägaren inneha mer än 50 procent av aktiernas röstvärde. Det är den definition som överenskommit inom OECD och EU. Detta innebär att företag där upp till 50 procent av ägarens röstvärde innehas av utländska ägare räknas till de svenskägda företagen.

Det kan vara en stor skillnad mellan ägandet av ett antal aktier och möjligheter att utöva inflytande över företagets verksamhet i företag som har fler än en ägare. En

utländsk ägare som innehar mer än 50 procent av aktiernas röstvärde har entydigt ett dominerande inflytande över företagets verksamhet. I de fall en utländsk ägare har en mindre andel än 50 procent av röstvärdet är det betydligt svårare att fastställa hur omfattande inflytande de har eller utövar i praktiken. Dessa företag redovisas inte i rapporten om inte två eller flera ägare tillsammans kontrollerar företaget.

År 2001 redovisades för första gången företag som kontrolleras av två eller fler ägare som en egen grupp. Företag med delat ägande där 50 procent av aktiernas röstvärde innehas av en svensk ägare räknas fortfarande som svenskägda och ingår inte i tabellerna. Skulle dessa företag definieras som utlandsägda skulle antalet utlandsägda företag öka med 44 företag och antalet anställda med 3 935 personer.

Om uppgift om ägarland saknas eller ej kan bestämmas av andra skäl anges ”land ej specificerat” i tabellerna.

Statistikens tillförlitlighet

Tillförlitlighet totalt

Registret över utlandsägda företag innehåller uppgifter om alla kända utlandsägda företag. De senaste åren har särskilda insatser gjorts för att förbättra täckningen av de utlandsägda företagen. Genom avstämning mot MM Partners koncernregister och andra källor (t.ex. tidningar och databaser) erhålls nya uppgifter om utlandsägda företag. De företag som tillkommer i undersökningen behöver inte vara nya utlandsägda företag respektive undersökningsår utan kan även vara företag som varit utlandsägda sedan tidigare, men som inte funnits med i registret. En ökning av antalet utlandsägda företag kan således inte enbart sägas bero på ägarförändringar ett visst år. I senaste undersökningen tillkom det 660 företag (varav 18 filialer) som svarat att de blev utlandsägda före 2003 och 820 företag (varav 47 filialer) som inte svarade på frågan om när de blev utlandsägda.

Ramtäckning

Registret över utlandsägda företag kan innehålla både över- och undertäckning. **Övertäckning** innebär att registret kan innehålla företag som inte är utlandsägda. Detta rör i första hand företag som sedan tidigare varit utlandsägda, men som har övergått i svensk ägo och inte har besvarat enkäten. **Undertäckning** innebär att företag som egentligen tillhör undersökningspopulationen saknas. Undertäckningen innebär att företag som är utlandsägda inte finns med i registret. Det kan t ex. röra sig om företag som förvärvats under året och som vi ej fått uppgift om, eller företag som sedan tidigare är utlandsägda och som saknas i registret. Undertäckning är svår att kvantifiera, eftersom förändrade ägarförhållanden inte längre registreras av någon myndighet. Uppgifterna om nya företag baseras därför på diverse olika offentliga källor.

Sedan år 2001 har dessa offentliga källor kompletterats med uppgifter från MM Partners fullständiga koncernregister.

Slumpfel uppstår vid statistiska urvalsundersökningar och finns därför inte i denna undersökning om antal företag och antal anställda, eftersom detta är en totalundersökning.

Mätning

Ägandeförhållanden i samtliga företag som finns i ITPS register över utlandsägda företag undersöks årligen sedan 1996 via postenkäter. Tidigare undersöktes samtliga nytillkomna företag och knappt hälften av de befintliga företagen i registret. Vidare skickades tidigare enkäter enbart till moderbolaget i Sverige. Sedan 1997 får även dotterbolag och filialer egna enkäter. Övriga variabler hämtas från Företagsdatabasen.

Bortfall

Uppdatering av utlandsägda registret sker årligen via enkäter. Som bortfall räknas uppgiftslämnare som inte har inkommit med ifylld blankett. I undersökningen om utlandsägda företag 2003 var det bortfallet 27 procent för moderbolag, 21 procent för dotterbolag och 20 procent för filialerna. Stora ansträngningar läggs ner på att få korrekta uppgifter från de bolag som har många dotterbolag och många anställda. Det faktiska bortfallet rör små företag med få anställda eller inga anställda.

Det partiella bortfallet på frågan om etableringsform uppgick till 41 procent av alla nytillkomna företag år 2003. Av de moderbolag som svarat på enkäten var bortfallet på frågorna om ägarförhållanden 2,9 procent.

För företag som inte besvarat enkäten detta år, men besvarade den föregående år, ligger sedan tidigare registrerade uppgifter till grund för redovisning i denna rapport. I de fall uppgifter om ägarförhållandena saknas för stora företag har dessa frågor uppdaterats med hjälp av direktkontakt med företagen eller via årsredovisningen.

Bearbetning

Databeredningen, dvs. dataregistrering och kodning av enkätsvaren har gjorts med hjälp av skanning. Därefter har uppgifterna verifierats och granskats. Eventuella avvikelser mellan enkätsvar och elektroniskt lagrade data är troligtvis försumbara.

Statistikens aktualitet

Frekvens

Samtliga utlandsägda företag ingående i registret och samtliga identifierade nytillkomna företag undersöks årligen.

Framställningstid

Med framställningstid menas här tiden från referensperiodens slut till undersökningens färdigställande. Framställningstiden för uppgifter om utlandsägda företag 2003 var 6 månader.

Statistikens jämförbarhet

Jämförbarhet över tiden

Undersökningen om utlandsägda företag har genomförts på ungefär samma sätt under perioden 1987-1993. En förändring av branschindelningen till SNI 92 infördes 1994 och till SNI 02 år 2003, vilket kan påverka jämförbarheten. Genom utökade insatser sedan 1994 samt genom totalundersökningar från och med undersökningsåret 1996 har täckningen av utlandsägda företag förbättrats avsevärt. Samtidigt utökades publiceringen väsentligt på ett flertal punkter.

Detta utvecklingsarbete försvårar jämförbarheten över tiden. Inga korrigeringar har gjorts för data före 1996. Bäst jämförbarhet och minst felaktigheter finns från referensåret 1996 och framåt.

En förändrad definition av aktiva företag infördes 2003, vilket påverkar jämförbarheten av antalet företag.

Jämförbarhet med annan statistik

Variabler som hämtas från Företagsdatabasen kan jämföras med motsvarande uppgifter för andra företagsgrupper eller hela näringslivet.

Samkörningar görs av enkätundersökningen av utlandsägda företag och annan statistik hos SCB. För denna publikation kompletteras enkätuppgifterna med variabler ur Företagsdatabasen.

Statistikens tillgänglighet

Spridningsformer

Utlandsägda företag ingår i Sveriges officiella statistik, *Internationella företag*. Uppgifter om utlandsägda företag publiceras på ITPS hemsida www.itps.se. Prenumeration i form av e-post när rapporter publiceras är möjligt. Anmälan sker till info@itps.se.

Även EU (Eurostat), OECD och FN (UNCTAD) publicerar uppgifter om utlandsägda företag, se länkar på ITPS hemsida.

Presentation

Statistiken presenteras i en årlig rapport på svenska med kommentarer, diagram och tabeller. Rapporten översätts även till engelska.